

Sygn. akt II AKa 374/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Cezariusz Baćkowski
Sędziowie:	SSA Edward Stelmasik SSO del. Edyta Gajgał (spr.)
Protokolant:	Anna Dziurzyńska

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Ludwika Uciurkiewicza

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2012 r.

sprawy **R. G. (1)**

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora i oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt III K 2/12

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R. G. (1) i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adv. M. P. 600 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym i 138 zł tytułem zwrotu VAT.

UZASADNIENIE

R. G. (1) został oskarżony o to, że:

w nocy z 28 na 29 marca 2011r. w L. okręgu (...) działając w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia dokonał zabójstwa J. U. w ten sposób, że w trakcie szarpaniny używając siły fizycznej wypchnął J. U. przez otwarte okno w kuchni na IV piętrze bloku przy ul.(...), w wyniku czego w/w pokrzywdzony upadł na twarde podłoże doznając obrażeń ciała skutkujących jego zgonem, przy czym czyn ten popełnił mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia zarzucanego mu czynu i pokierowania swoim postępowaniem,

to jest o przestępstwo określone w art.148 § 1 kk w zw. z art.31 § 2 kk

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 25 września 2012r. w sprawie (sygn. akt III K 2/12) orzekł:

I. oskarżonego R. G. (1) uznał za winnego tego, że w nocy z 28 na 29 marca 2011 r. L. okręgu (...) nieumyślnie spowodował śmierć J. U. w ten sposób, że w trakcie szarpaniny popchnął go na otwarte okno w kuchni na IV piętrze bloku przy ul. (...) w wyniku czego J. U. wypadł przez okno upadając na twarde podłoże i doznając obrażeń ciała skutkujących jego zgonem, przy czym R. G. (1) czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, to jest przestępstwa z art.155 kk w zw. z art.31 § 2 kk i za to na podstawie tych przepisów wymierzył mu karę 3 (trzech) lat i 6(sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art.63 § 1 zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od dnia 30 marca 2011r. do dnia 11 lipca 2011r.,

III. na podstawie art.230 § 2 kpk zwrócił oskarżonemu R. G. (1) dowody rzeczowe wymienione w wykazie dowodów rzeczowych na karcie 78 pod liczbą porządkową 1-3, zaś A. U. dowody rzeczowe wymienione na karcie 78 pod poz. 4-8,

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. kwotę 2040, 20 złotych tytułem nieopłaconej obrony z urzędu,

V. na podstawie art.624 kpk zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości obrońca oskarżonego zarzucając:

błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony odpychając atakującego go pokrzywdzonego, nie zachował ostrożności w ocenie możliwości popełnienia czynu zabronionego.

Stawiając powyższy zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie, powołując się na rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary, o zmianę tego wyroku przez złagodzenie wymiaru kary.

Wyrok zaskarżył ponadto prokurator, kwestionując całość rozstrzygnięcia, w apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego podnosząc zarzuty:

- obrazę prawa materialnego tj. przepisu art. 31 § 2 kk, poprzez niezasadne powołanie w podstawie prawnej wymierzonej oskarżonemu za czyn z art. 155 kk w zw. z art. 31 § 2 kk – kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, pomimo faktycznego niezastosowania wyżej wymienionego przepisu,

- obrazę przepisów postępowania tj. art. 424 § 1 pkt. 2 kpk i art. 424 § 2 kpk, poprzez nie wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku podstawy prawnej wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, a w szczególności wskazaniu, iż Sąd zastosował wobec oskarżonego instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary zgodnie z art. 60 § 6 kk, przy jednoczesnym niepodaniu żadnych okoliczności uzasadniających jej zastosowanie oraz wymierzeniu R. G. (2) kary w granicach ustawowego zagrożenia, co doprowadziło do jaskrawej sprzeczności pomiędzy częścią dyspozytywną wyroku, a jego uzasadnieniem,

- błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia w zakresie zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, polegający na błędnym przyjęciu, iż istnieją przesłanki do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, wynikające z niedostatecznego uwzględnienia przez Sąd orzekający okoliczności obciążających, a w szczególności bardzo wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu, działania oskarżonego z niskich pobudek, w sposób brutalny z użyciem siły fizycznej, pod wpływem alkoholu i godzenia w najważniejsze dobro chronione prawem, jakim jest życie człowieka, które to okoliczności winny skutkować nieuwzględnieniem instytucji wskazanej w art. 60 kk, albowiem elementy podmiotowe w postaci nasilenia jego złej woli i brutalności w działaniu oraz brak skruchy, w powiązaniu z elementami przedmiotowymi w postaci zniszczenia życia ludzkiego nie dają podstaw do przyjęcia instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Stawiając powyższe zarzuty prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu wobec zaistnienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 2kpk.

Sprawa R. G. (1), oskarżonego o czyn z art.148§1kk została rozpoznana przez Sąd Okręgowy w Legnicy, w składzie, którego zasiadał sędzia Sądu Rejonowego w Jaworze T. K. delegowany do orzekania na podstawie aktów delegacji wydanych na podstawie art.77§8 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych przez Prezesa Sądu Okręgowego w Legnicy w dniach 13 stycznia 2012r., 6 lutego 2012r., 14 marca 2012r., 23 maja 2012r., 17 lipca 2012r. oraz 20 sierpnia 2012r.

O ile nie nasuwa wątpliwości prawidłowość decyzji o delegowaniu sędziego do orzekania w Sądzie Okręgowym w Legnicy opatrzonej datą 13 stycznia 2012r. i 6 lutego 2012r. oraz 14 marca 2012r., o tyle odmiennie przedstawia się ocena aktów delegowania wydanych po dniu 28 marca 2012r., które nie mogą być uznane za ważne i skuteczne, jako że nie odpowiadają one ustawowym warunkom.

Z dniem 28 marca 2012r. zmianie uległ bowiem stan prawny w zakresie dotyczącym delegowania sędziego do orzekania w innym sądzie, a konkretnie nowe brzmienie, nadane ustawą z dnia 18 sierpnia 2011r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, uzyskał przepis art. 77§8 p usp. Przed tą datą prezes sądu okręgowego, stosownie do treści art. 77§8 p usp mógł „delegować sędziego sądu rejonowego albo sędziego sądu okręgowego do pełnienia obowiązków sędziego na obszarze właściwości tego samego sądu okręgowego, jednakże na czas nie dłuższy niż miesiąc w ciągu roku”. Prezes zaś sądu apelacyjnego mógł „delegować do sądu apelacyjnego sędziego sądu okręgowego z obszaru właściwości danego sądu apelacyjnego również na czas nie dłuższy niż miesiąc w ciągu roku”.

Aktualne brzmienie przepisu art.77§8 p usp przedstawia się następująco – „prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego, sędziego sądu okręgowego albo sędziego sądu apelacyjnego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie równorzędnym lub niższym na obszarze apelacji, po uzyskaniu zgody sędziego i kolegium sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę sądu, do którego ma nastąpić delegowanie, na nieprzerwany okres, nie dłuższy jednak niż sześć miesięcy w ciągu roku”. Kwestię delegowania do sądu wyższego reguluje, dodany ustawą nowelizującą, §9 tego przepisu, który stanowi, że „w szczególnie uzasadnionych wypadkach prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego albo sędziego sądu okręgowego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie wyższym, po uzyskaniu zgody sędziego i kolegium sądu, do którego ma nastąpić delegowanie, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów działających na obszarze apelacji; łączny okres delegowania nie może przekroczyć 14 dni w ciągu roku”.

Nie ulega wątpliwości, że w wyniku nowelizacji prezes sądu okręgowego utracił uprawnienie do delegowania sędziego sądu rejonowego czy to do orzekania w sądzie równorzędnym czy to w sądzie wyższym. Aktualnie, uprawnienia w tej mierze przysługują prezesowi sądu apelacyjnego, przy czym delegowanie do sądu wyższego może nastąpić na czas nie przekraczający 14 dni w ciągu roku.

W świetle uwag zaprezentowanych powyżej jasne jest, że delegowanie w tej sprawie sędziego Sądu Rejonowego w Jaworze do orzekania w Sądzie Okręgowym w Legnicy przez Prezesa tego sądu na podstawie aktów wydanych w dniach 23 maja 2012r., 17 lipca 2012r. oraz 20 sierpnia 2012r. na wskazane, konkretne dni – odpowiednio - 13 lipca 2012r., 8 sierpnia 2012r. oraz 25 września 2012r. nie było prawidłowe, a tym samym jest bezskuteczne, ponieważ nie zostało dokonane przez organ uprawniony i właściwy.

W konsekwencji, w wyniku wadliwych aktów delegowania sędziego sądu rejonowego do orzekania w Sądzie Okręgowym w Legnicy, sąd ten był nienależycie obsadzony.

Stwierdzenie tego uchybienia, stanowiącego bezwzględną, a więc niezależną od wpływu uchybienia na treść orzeczenia, przyczynę odwoławczą z art.439§1 pkt 2kpk, powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji w celu jego wyeliminowania.

Sąd Apelacyjny ograniczył rozpoznanie wniesionych środków odwoławczych tylko do tego uchybienia, podlegającego uwzględnieniu z urzędu, jako że było to wystarczające do wydania orzeczenia (art.436kpk), a rozpoznanie uchybień podniesionych przez skarżących byłoby przedwczesne.

O kosztach nieopłaconej obrony z urzędu osk. R. G. (1) za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 29 prawa o adwokaturze (Dz. U nr 146/2009 r. poz. 1188 ze zm.) i § 2 ust. 3, 14 ust. 1 pkt. 5 oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).